

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Évesben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Felére: Negyedévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Háromre: Negyedévre	5			
Évesben: Negyedévre	20			

ROSTA.

Magyarország, úgy látszik, új korszak előtt áll, melyet az istenadta nép ujjongva köszönhet.

Ez az új korszak természetesen az összes eddigi törvények eltörlésében és vadonat új törvények alkotásában fog megnyilvánulni. A Perczel Dezső megjutalmazásának szellemében alkotják majd az új törvényeket.

E szerint alapos kilátása lehet rá a magyar népnek, hogy teszem a falusi tanítót, a ki ötven esztendőn át öt nemzedéket nevelt, oktatótt nemzeti lelkesedéssel, nyomorban és névtelenségben, jutalmul nyilvános vesszőfutásra, végül akasztófa-halálra ítélik. Oly munkások, a kik lelketlen munkaadók hanyagsága folytán nyomorékokká lettek, öt-tíz esztendei börtönre számíthatnak, hogy az állam ily módon kézzel foghatóan bebizonyítsa, hogy — gondoskodni kíván róluk!

Ellenben törvénytíprók, zsiványok, gyilkosok bizvást remélhetik, hogy az állampénztárból külön díjazásban részesülnek és ha bűneik száma nagyobb, különös kegyelem gyanánt bárói rangot és örökös főrendiházi tagságot is kaphatnak.

* * *

Viharok a képviselőházban? Viharok az egész országban? Miféle beszéd ez? Hát van olyan irtóztató elemi erő, akkora orkán a mindenségben, mely örökre eltüntesse azt a szennyet, förtelmet, a mi most a magyar politikai közélet terén az állam javainak hűtlen kezelésében felszinen bugyborékol?

Egy idő óta sűrűn hangzott el az esztelen híresztelés, hogy a többségre jutott ellenzék terrorizmussal, irtó büntetésekkel, írgalmatlan szigorú megtorlásokkal akarja uralmát megkezdeni s hatalmát érvényesíteni.

De vajjon a nemzet érdekében, az ország javára nem volna-e nagyon is kívánatos, hogy ez a híresztelés mielőbb valószínű legyen? . . .

* * *

Csodálatos dolog, mily oktan, hebegurgya bűnös módon keverik felette csunya kellemetlenségekbe a koronás király személyét éppen azok, akiknek folyvást ajkukon van a királyhűség, a lojalitás, a király személyének szentsége és sérthetlensége.

Az embernek megáll az esze, hogy azok, akik nem ismernek hazát, nem ismernek nemzetet, nem ismernek jogot, alkot-

mányt, törvényt, csupán csak a királynak (igazabban szólva: a császárnak!) akarnak vak engedelmességű szolgálói lenni, — bolond cselekedeteikkel a király személyét tekintélye, szent és sérthetetlen volta rovására mindig oly visszás helyzetekbe sodorják, melyekből a felcég nem kerülhet ki érintetlenül.

Ugyan micsoda elbirálást érdemelne az olyan vakbuzgó vallásos ember, a ki az ol-tárképet erőszakosan kicipelné az udvar porába s azt követelné, hogy a templom helyett ott ájtatoskodjanak körülötte a hivek?

És szokás-e nagy emberek szobrát istállók tövébe, szemétdombok közé állítani?

Mekkora őrjöngés kell ahhoz, hogy Magyarországon mostanában ilyesmik történnek.

Őrült beszéd, de — van benne rendszer. . . .

Munkára!

áprl. 15.

Oly dolgok történnek politikai téren, hogy éppen nem csodálnók, ha a képviselőház többségét elragadnák a szenvedelmek és az üléseken égre törne a felháborodás, a fejetlen harag, az elvakult indulat.

De mégis azt gondoljuk, hogy az igazi hazafiság éppen most, ezekben az informális időkben, követel ugyszólván ember feletti mérsékletet és önuralmát.

Izzó a levegő s vannak, a kik állandóan tüzesóvával járnak a buza asztagok körül. Egy pillanat és lángba borulhat a parlament és irtó pusztítást vihet végbe a felindult elemi láz.

De mire vezethet most a féktelen indulatok kitörése? Jóra bizony nem! Hiszen ellenségeink ugyszólván visszafojtott lélekzettel lesik a házi zenebonát, a pártok zajos tusait, a lappangó láva folyamok vad kitörését, mely elpusztítana utjában mindent a mi volt, a mi van és a mi lehetne!

Nem! Ezt a mai viszonyok közt nem szabad megcselekedni. Fojtsa vissza minden becületes képviselő a haragját; az ország se háborogjon.

Nagy, általános, ünnepiesend legyen.

De ez a csend aztán ne jelentsen általános pangást, ácsorgást, dologtalan-ságot. Hanem igenis jelentsen a nemzet tökéletes összeforradását, egyetértését és jelentsen az *áldásos alkotó munkát!*

Minden perc drága; egy pillanatot sem szabad elszalasztani: *munkára fel!*

A képviselőház ne legyen időjelző készülék, mely a bécsi időjárást mutassa. Ne törődjék a képviselőház azzal, mi történik Bécsben, meddig tart ez a törvénytelen, alkotmányellenes állapot, hogy a király figyelembe nem veszi a nemzet akaratát és a parlamenti többség nyakán ott hagyja a megbukott régi rendszer kisebbségi kormányát, mely a parlament munkakörét kijelölni, munkálkodását irányítani nem is hivatott, nem is képes.

A képviselőházat törvényes kezdeményezési jog illeti meg. Kezdeményezni való pedig van elég! Tessék tehát haladéktalanul hozzá látni a munkához.

Három és fél esztendő óta tart ez a rettentő dologtalan állapot. Vegyék észre a honatyák, hogy ebben a helyzetben kirívóan érezhető a bécsi orszákarat szándékossága. Azt akarják odaát, hogy a kívánt és végre is megadandó átalakulások teljesítése *készületlenül* találja a törvényhozást.

Nagy reformokat sürget az ország többsége. Égető szüksége van a nemzetnek arra, hogy a reformok életbe lépjenek. De ha elő nem készíti a parlament az alkotások talaját, egy napon arra ébredünk, hogy a király megadja végre a vetőmagot, a vetőgépek is rendelkezésünkre állanak; de akkor vesszük észre, hogy a föld nincs megmunkálva, nincs fölészántva, sőt még a tavalyi dudva burjánzik kemény rögei közt.

Szabad-e ily könnyelműséggel az országot megfosztani a gazdag aratás reményétől? Nem! Ez bűnös merénylet lenne a nemzet érdekei ellen.

Önálló vámterület kell? Tessék előkészíteni a vámtarifát! Belügyi reformok kellenek az adózás, a közigazgatás terén? Tessék hozzá látni a tervek alapos kidolgozásához! A választói jog kiterjesztése, a kerületek új beosztása, a népjogok és közszabadságok megerősítése szükséges? Ne aludjanak akkor, hanem virrasszanak dicsőséges munkában!

Mert előbb-utóbb csak lesz felelős, alkotmányos kormány, — elsőrendű érdek tehát, hogy az már kész munkaanyagot kapjon programja gyors és zavartalan megvalósítására.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Nem soroljuk fel mindazokat a feladatokat, melyek annál üdvösebb eredménnyel oldhatók meg, minél korábban előkészíti megvalósulásuk talaját a dolgozó parlament.

Munkára tehát! Alakuljanak meg a szakbizottságok és a képviselőház kezdeményezésére fogjanak haladéktalanul dologhoz!

Ez most az egyetlen üdvös cselekedet, melylyel a képviselőház méltóvá teheti magát a nemzet osztatlan bizalmára.

A képviselőház ülése.

— április 15.

Az Eötvös féle indítványt tárgyalta tegnap.

A karzat népes, a hajóban azonban bizony gyéren képviselők a honatyák. Pedig tegnap elkeseredett volt a hangulat, ma mintha némiképp megnyűlt volna.

A tanácskozást Justh Gyula vezette.

A kormányt Tisza István gróf és Hieronymi miniszterek képviselik.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Justh Gyula a fegyelmi tanács kérdését vetette fel, mert a házszabály nem rendelkezik, ki választja meg a tanács tagjait, felveti ezen kérdést azért, hogy határozatot provokáljon.

Ezen aztán vita kerekedett.

Ugron Gábor, Szóts Pál, Rakovszky István, Szederkényi Nándor szóltak a tárgyhöz, ezután pedig olyan határozatot hozott a Ház, hogy a fegyelmi bizottságot a Ház választott tisztviselői alkotják meg.

Barabás Béla a III. ik bíráló bizottsága elnöke jelenti, hogy Dömötör Mihály mandátumát igazolták.

A napirend szerint az Eötvös féle indítvány tárgyalására került a sor.

Keglevich István gróf szólott először a tárgyhöz, bár kijelenti, hogy kellemetlen kötelességet teljesít, de hallgatva mellőzni a dolgot nem lehet. Ebben az esetben pedig a közvélemény esetleg félreértené a hallgatást.

Molnár Jenő: Hol a közvélemény? A közvélemény elseperte magukat: (Nagy zaj.)

Keglevich István gróf: Ő nem a pártja megbízásából beszél, hanem a maga nevében szólal fel. A rosszaláshoz nem járul hozzá.

Felkiáltások balról: Azt elhiszük.

Keglevich István gr. A mi nem sikerült, az sohasem volt helyes (Derűtség balról.)

Felkiáltások: Szabadelvű elmélet!

Keglevich István gr. De togtiprásról itt szó sincs! A Ház a saját tanácskozási rendjét bármikor megállapíthatja, ehhez az alkotmánynak semmi köze:

Felkiáltások balról: Ez már a tiszta hőbort!

Keglevich István gróf: Itt törvényszerűségről szó nem is lehet. (Zaj a baloldalon.)

Rákosi Viktor: Ez nem operaház.

Keglevich István gróf: A revízió célja volt az obstrukció megfékezése. Végre is, mi az az obstrukció? (Halljuk, halljuk!)

Elnök: Csendet kérek!

Rákosi Viktor: Nekünk Keglevich ne beszéljen az obstrukcióról. Mi jobban tudjuk, mi az obstrukció! (Derűtség.)

Keglevich István. Magyar eredetű-e az obstrukció? Nem. Másutt is volt obstrukció és mindenütt erőszakkal törték le.

Lovászi Márton: De nem esáltak az elnöksizékből!

Keglevich István: Ha kellett, katonasággal is letörték. (Nagy zaj a baloldalon.)

Hellenroth Géza: Halljuk ezt a legújabb teoriát!

Rákosi Viktor. És éppen április 14-én mondja ezt.

Elnök: Kéri Rákosit, ne szóljon közbe.

Keglevich István. A világ összes parlamentáris tartományaiban.

Nagy zaj keletkezett erre.

Elnök kérde, vajjon a tartományt Magyarországára értette-e? (Nagy zaj.)

Keglevich: Nem kell interpretálnom szavaimat, csak ismételnem. Azt mondtam, hogy a világ összes parlamentárisan kormányozott tartományaiban...

A zaj erre újra kitor.

Felkiáltások. Nem tudja, mit beszél! Ez beszél? Dunsztja sincs a dologról!

Keglevich István. A vonatkozó indítványhoz nem járul hozzá, mert céltalannak tartja és hozzáteszi, izléstelennek is tartja. (Nagy zaj balon.)

Rákosi Viktor. Halljuk a szabadelvű izlést!

Keglevich István folytonos zajban tovább beszél és kijelenti, hogy nem járul hozzá az indítványhoz. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Babó Mihály beszélt ezután. Csodálkozik azon, hogy találkozik itt képviselő, ki a törvényeket nem ismeri.

Olvassa el az 1849. IV. ik törvényeket. Helyesli és belátja, hogy nemesak, hogy tájékozatlan, hanem valótlanúságot állít azzal, hogy a házszabálynak a törvényhez és alkotmányhoz semmi köze.

Polemizál Keglevichel, a ki több régi határozatra hivatkozik a november 18-ra nézve. Ez nem áll. A többséget akkor senki sem állapította meg. Az sem áll, hogy az előbbi országgyűlés határozatát ne lehessen megmásítani. Támadja a Perczel féle nyugdíj-ügyet. Perczel, mint alispán lemondott és nem nyugdíjaztatta magát. A pótlás nem jogos. Az Eötvös-féle indítványt elfogadja. (Helyeslés a baloldalon.)

Szünet következett, a mely után folytatják a tanácskozást.

Tisza István gróf miniszterelnök beszélt. Kossuth indítványának tárgyalásakor elmondotta a november 18-ikról való vélekedését. Most érdemben nem akar, hozzá szólni csak refleksiókat akar az esethez fűzni. Babó azt mondja, hogy a revíziót azért csinálta a revízióról, mert a katonai javaslatokat simán akarta elfogadtatni. Ez nem áll. Mert a revízió sem a katonai, sem a gazdasági kérdésben a klotürt nem ezéozta. A mi a keresztülvitel módját illeti, kérdést tesz fel. Ha az országnak olyan szerencsétlen törvénye volna, a mely husz embernek megadja a jogot, hogy mindent megakasszon, mit cselekednék? Azt, hogy ezen segít. Itt a forma megfojtotta az alkotmányosságot.

Hellebronth Géza: Alkotmányt védő Tisza István!

Tisza István: A választás a között lehetett, a formát vagy a lényegét tartjuk-e meg. Nálunk nem a törvényben, hanem a házszabályokban volt a hiba, a mely szabályok 20 embernek megadták a módot, hogy bármely ideig is minden alkotást megakasszanak. (Nagy zaj a baloldalon.)

Felkiáltások: Legyen vége a komédiának!

Tisza István gróf: A rosszalási indítványt a jelen esetben céltalannak tartja.

Felkiáltások balról: Vád alá kellene helyezni!

Felkiáltások jobbról: Tessék! Tessék!

Tisza István: Ertelme nincs, mert a kormány tudja, hogy a többség bizalmát nem bírja.

Felkiáltások balról: Hát akkor mért nem mennek?

Elnök: Csendet kérek! Gajári Géza képviselő urat felkérem, ne szölogasson közbe: (Nagy zaj jobbon.)

Gajári Géza lármáz, de csak egyet

lehet hallani, hogy csak egyszer szölt közbe (Nagy zaj.)

Felkiáltások balról: Rendre kell utasítani.

Elnök: Gajári képviselő ur folyton zajongott. Utasításokat az elnöknek nem adhat, mert különben a megfelelő szakaszt alkalmazom. Engem pártossággal vádolni nem lehet.

Tisza István gróf folytatja (Zaj a baloldalon.)

Justh Gyula: Sággy képviselő urat felkérem, ne zajongjon.

Tisza István gróf:

Kaas Ivor: Mi van a waggon kölcsönző szerződésével?

Tisza István: Tessék interpelláció intézni, megkapják rá a választ. A hatalmat mindig törvényesen kezeltem. (Zaj balon.)

A kormány helyéről addig nem mehet el, míg fel nem mentik, nem látja célját az indítványnak, mert jogi hatálya nincs, nem fogadja el. (Helyeslés jobbról.)

Buzáth Ferenc beszélt ezután a javaslat mellett.

Mezőfi Vilmos: A képviselőház szocialista pártjának vezére, ez ülésen mondtatta el szűzbeszédét. Különösen a Perczel Dezső nyugdíjának emelését ostromozza. Perczel belügyminiszterségének idején halomra lövette az embereket, most pedig jogtalan uton emelik fel a nyugdíját. Ő is elfogadja Eötvös indítványát.

Darányi Ferenc az egyesült ellenzék tetszése mellett határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a kormány Perczel nyugdíjára vonatkozó iratoknak a Ház elé való terjesztésére utasítsák. (Helyeslés és taps az egész ellenzéken.)

Ezzel az ülés véget ért. Holnap folytatják a vitát.

A nagy válság.

— április 15.

A politikai válság kátyuba rekedt szerén tegnap se lóditottak. Csend, mélységes csend uralkodik a helyzet körül. Mint valami nagy ravatal, úgy tűnik fel a válság, a melyet olyan nehezen bontanak széjjel a körülálló politikusok. Azaz, hogy szétbontanák, de a ravatalhoz igen közel álló rokonok, Tisza és atyafisága még mindig görcsösen ragaszkodnak hozzá és az eltakarítás munkáját nem engedik azoknak, a kik hivatalvolnának azt meg cselekedni. Így aztán csak várni, várni kell a míg a Mesiás kibontakozik a szürkesség, az egyhangúság ködéből és csodatevésre jelentkezik.

A pártkörökben egyébként tegnap este is élénk volt az élet. A politikusok inkább a képviselőházi eseményekkel foglalkoznak és Tisza István grófnak a Házban tett felszólalásával, mely úgy látszik még inkább elmérgesíti a helyzetet, tárgyalnak.

Egy-két napig ez foglalja le az érdeklődést és egészen másodrendű dologgá sülyedt le, hogy a király most sorra hallgatja ki az ő osztrák katonai tanácsadóit. Ezek tanácsától mi ugyan édes keveset várhatunk; ezek legfeljebb azt mondják a királynak, hogy már is sokat tett, mikor leereszkedett arebellisekkel való tárgyalásokig. Nem is lesz semmi jelentős fordulat, míg Széll Kálmán újabb kihallgatása és esetleges megbízása a közvetítéssel be nem következik.

A Perczel eset alaposan felkavarta a pártokat, még a szabadelvűpártot is; legna-

Az összes
raktáron levő

! tájték és borostyán árukat
beszerzési áron alul árusítom ki. !

Borsos Kata

Debrecen, városháza.

gyobb fontossága pedig abban rejlik, hogy a disszidenseket végre határozottan bal felé terelte. Ugy látszik, hogy Tisza és Perczel tévedései viszik előbbre Magyarország sorsát. A parlamenti erőszak meghozta az ellenzék többségét, Perczel anyagi megjutalmazása siettettheti a szövetséges pártok kormányának létrejöttét.

Bécsből jön a hír, hogy Széll Kálmánt ott látták tegnap. Politikai körökben nem tudnak arról, hogy a rátóti nagy urnak meghívása lett volna a királyhoz. — Egyesek azonban mégis benne látják a jövő emberét és a hogy hire futott, hogy az egyik bécsi köruton egyedül látták ballagni, azt mondták, hogy valami felett töri a fejét.

Különbözik pedig Széll Kálmánnak megvan a jó szokása, hogy hetenkint egyszer egyszer felrándul Rátótól a császárvárosba, de mostanában inkább szórakozást keres fenn, mint a kibontakozás módozatát. A szabad-élvűpárban úgy tudják, hogy a husvét utáni kihallgatások alkalmával Széll Kálmán lesz az első, akit a király fogadni fog.

Kossuth Ferenc tegnapi cikke és élénk vitatkozásra adott okot úgy a szabadelvű, mint a függetlenségi pártban.

Debrecen város rendkívüli közgyűlése.

— apr. 15.

A rendkívüli közgyűléseknek van két igen jó oldaluk. Az egyik az, hogy a bizottsági tagok lagymatag érdeklődéssel viseltetnek iránta, a másik ebből következik és nem más minthogy rövid ideig szokott tartani. Lehet aztán még arról is szólni, hogy a rendkívüli közgyűlés tárgysorozata egy, de legfeljebb három pontból áll. Hát ez az utóbbi is úgy volt tegnap. Azonban ami a másik két oldalt illeti, az ezáltal nem vált be, a mennyiben a bizottsági tagok — hogy díszéretükre mondjuk — igen nagyon érdeklődtek a tárgyak iránt és ebből folyólag a rendkívüli közgyűlést ugyancsak elnyújtották a sablonos fél óra helyett három és fél órára.

Igaz, hogy e tárgyak bőven szolgáltatnak anyagot a „benszorult” beszédek elmondására és viták provokálására, de viszont az is igaz, hogy a sok beszédnek az az eredménye lett, a mit a felesleges szövesztegetés nélkül is el lehetett volna érni. A dolog tudniillik úgy esett, hogy a szavazások során az indítványok tömkelegét elvetették és a határos szónoklatok elröppentek anélkül, hogy befolyással lettek volna az ügyek más-ként való elintézésére.

Legelőször is másfél órát utaztunk az újonnan épülő Debrecen—nagykállói vasut — körül. Azután hosszu időig vitatkoztunk a fölött, hogy Hamlet, dán királyfi azon mondását. „Lenni, vagy lenni” alkalmaztatja-e a közgyűlés, a város könyvnyomdai vállalatára, a melynek ez ideig költségvetése került tárgyalásra.

Végül pedig egy állásától felfüggesztett polgári biztos és családja sorsa felett döntöttek, hosszu kínos beszélgetések után, a mely vita alatt igen sok olyan felesleg is került

szőnyegre, ami épenséggel nem tartozott oda.

A közgyűlésről szóló részletes tudósításunk a következő:

Debrecen szab. kir. város törvényhatósága Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok igen szép számmal jelentek meg.

A Debrecen—nagykállói vasut.

Elnöklő főispán a közgyűlés megnyitása után a napirend első pontját tűzte ki tárgyalásra. Ez a Debrecen—nagykállói vasut építése volt. A közelmúltban ugyanis a vasut engedélyese, a magyar vasuti forgalmi részvénytársaság kérvényt adott be a város-hoz terület használat véget. Az engedélyes arra kérte a várost, hogy Simonyi-utóról a Ferenc József utra át a pesti uton levő vasuti vágányokig, továbbá a pesti ut végétől a nyugati utcán a salétrom-utcán és a h. Szoboszlói uton át a helyi vasutnak máv, pályaudvarán levő vágányáig a teherforgalom lebonyolítására szabványos nyomtávu vasut építése végett terület használatra adjon engedélyt. A város tanácsa a jog és pénzügyi bizottság tárgyalása után azzal a javaslattal járult a közgyűlés elé, hogy arra való tekintettel, hogy a városban régi közóhajt képez a teherforgalomnak a város belterületéről való kihelyezése, a kérelemnek helyt adassék. Azzal a kikötéssel azonban, hogy a Debrecen—nagykállói vasut engedélyese köteles, a debreceni helyi vasut r. társasággal oly megállapodásra jutni, hogy a helyi vasut teheráru forgalmának mindazon részét, mely a most meglévő szélső vonalrészeze esik, — az új vonalon lebonyolítani.

Az ügyet Vecsey Imre főjegyző terjesztette elő és kérte a javaslat elfogadását.

Márton Imre a javaslattal szemben kéri, hogy az István gőzmalom teherforgalmát is a városon keresztül bonyolíthassa le s erre köteleztessék a vasutársaság.

Berger Jenő szerint ezt ilyen mereven nem lehet kikötni, mert akkor azt gondolhatja a társaság, hogy a mint ezt kifejezetten nem veszik be a szerződésbe, a forgalmat a városon keresztül is lebonyolíthatja.

Dr. Varga Lajos hozzájárul a tanács javaslatahoz, de azt kívánja, hogy az engedély csak az 1941-ik évig terjedjen s hatálya a helyi vasut engedélyezésével megszűnhessen. Márton indítványát is pártolja.

Magoss György: Örülni kell, hogy a teherforgalom egyrésztől megszabadul a város, mert a kis vasutat erre másképen nem lehet a jelenlegi szerződés szerint kötelezni. Így a teherforgalomnak azt a részét, amelyben a helyi kereskedők nincsenek érdekelve, bonyolítsák le.

Berger Jenő: A vasut társaságot oly megkötésekkel nem lehet terhelni. Az egész vasut engedélye 90 évre terjed. Most nem fogadhatja el azt, hogy most egyrészt 36 évi engedélyre létesítse. Mondja ki ellenben a közgyűlés, hogy 36 évre a területet pénzért engedje át, de most az egész 90 évre határoznai kell.

Márton Imre szerint a szerződésbe bele kell venni, hogy a társaság a szerződés lejárta után a területet köteles át engedni.

Aczél Géza: Dr. Varga indítványa ellen szól.

Kiss Albert a tanács javaslata mellett foglal állást.

Balkányi Miklós, Kardos László, Nagy Zsigmond, Juhász Ignác és Aczél Géza fő-mérnök hosszasán vitatják a terület átengedésének kérdését és különféle indítványokat tesznek.

Végül Dr. Varga Lajos a zárszó jogá-

val élve a város jövője érdekében kéri indítványa elfogadását

Ezután szavazásra került a sor és a közgyűlés nagy többséggel a tanács javaslatát fogadta el.

A város nyomdája.

A második tárgy Debrecen város nyomdai vállalatának 1905. évre szóló költségelőirányzata volt 100 ezer koronás bevétellel és kiadással. Az ügyet Oláh Károly tanácsnok elfogadásra ajánlotta.

Szánthó Győző ellenzi a költségvetés megszavazását, mert nem tudja elképzelni a vállalat prosperálását és különben is ipari vállalatról lévén szó, előleges költségvetést nem lehet készíteni. Ajánlja, hogy a közgyűlés foglalkozzék a nyomda felosztásának kérdésével.

Ifj. Svarecz Vilmos cáfolja Szánthó állításait és bizonyítja, hogy a nyomda 3 hónap alatt 30 ezer korona bevételt mutat fel, a mi megfelel az esztendei 100 ezer koronás bevételnek. — Kéri a költségvetés elfogadását.

A közgyűlés elfogadta a költségvetést azzal, hogy a jövőben köteles a tanács a költségvetést kinyomatni és a bizottság tagjai között szétosztani.

A jósziwü közgyűlés.

Ónody Mihály polgári biztos ellen fegyelmi eljárás van folyamatban. Állásától felfüggesztette a polgármester. Addig, míg az ügye befejeződik fizetésének egyharmadát kapja. Most az iránt folyamodott, hogy a közgyűlés utalja ki a fizetésének a felét, mert családos ember és nyomornak néz elébe.

Juhász Ignác kérdést intéz, hogy Ónody miért van felfüggesztve? A mig az ügyet nem ismeri nem szavaz meg semmit.

Vecsey főjegyző hivatkozik a törvényre, a mely azt mondja, hogy a közgyűlés elé fegyelmi ügy csak akkor tartozik, ha be van fejezve.

Győrfi Aladár meleg szavakkal igyekezett a közgyűlésre hatni, hogy a nyomor elé néző Ónodynak utalják ki a fizetése felét.

Hosszas vitatkozás után a kérelmet teljesítette a közgyűlés.

Miután a főispán a jegyzőkönyv hitelesítését ma délutánra tűzte ki, a közgyűlést be-rekesztette.

NAPI HIREK.

Nagylelkü adományok.

Ugy is mint hivatalos személy, ugyanis mint magán ember mindig nagy lelki gyönyörrel veszek tudomást arról, ha nemes szívek a jótékonyaság oltárára leteszik áldozataikat s ez által a jótékony emberbaráti és közművelődési intézmények céljait elősegítik nagy lelkűen és zajtalanul, mint azt a igazi nagyszívek tenni szokták.

Ily nagy lelkű és egyszersmint nagyösszegű 22.800 koronás adományról kívánok megemlékezni, melyekről a helyi lapok már részletekben és némileg hibásan megemlékeztek ugyan, de példaadás végett szükséges tartom, hogy ezen nemes adományok együttesen és hitelesen közöltessenek.

Városunk nagyérdemű volt lakosának néh. Sesztina Lajosnak és neje szül. Beör Juliánna urhölgynek 22.800 koronányi adományairól van szó, melyeket a szerető házas-társak még közös egyetértéssel állapítottak meg s melyeket most özv. Sesztina Lajosné urhölgy a városnál kifizetett, illetve letétbe helyezett s melyek a következők: 1. Az 1904. évi január hó 18-án házasságuk

Tisztelettel értesitem Debrecen és vidékő hölgyközönségét hogy tavaszi bevásárlási utjáról vissza érkezve, a tavaszi és nyári újdonságok, női és gyermek kalapok legdivatosab modelljét szerezte be

Krausz Henriett

női divatterme

Kossuth-utca a színházzal szemben.

50-ik évfordulója alkalmából a debreceni egyetem alapjára aranylakodalmi emlékül 5000 koronát adományoztak. Az 1905. évben pedig még együttesen úgy rendelkeztek, hogy 2. Debrecenben létesítendő gyermek elzülles elleni javító intézet és dolgozóház alapjára 10.000 korona, 3. A siketnémák helybeli intézetének 500 koronát. 4. Lelenc-háznak 300 koronát. 5. Városi közközbizálábadozó szegény betegeknek 200 korona. 6. Ev. ref. ispotálybeli szegényeknek 200 korona. 7. Debreceni jótékony nőegylet szegényeinek 250 korona. 8. Nőegyleti árvaháznak 250 korona. 9. Nőipariskolának 250 korona. 10. Szövőipar fejlesztésére 250 korona. 11. Agostai hitvallású iskolának 1000 korona. 12. Ag. hitv. Egyháznak 1000 korona. 13. ezen egyház szegényeinek 100 korona. 14. a 48-as honvédeknek ruhára 100 korona. 15. Kereskedő ifjúsági önképző körének 1000 korona. 16. Gőzmalom munkások önképző körének 500 korona. 17. Iparos tanulóknak ösztöndíjra 500 korona. 18. Csokonai körnek 500 korona. 19. Városi muzeumnak 200 korona. 20. Tűzoltó egyesületnek 200 korona. 21. Zenedei tanárok nyugdíj alapjára 500 korona.

Mennyi nemes cél, milyen bő adományok! Ezek tüntetik fel a minden szépért, jóért lelkesülő két nemes szívet teljes nagyszerűségében.

Sokszor megtörténik, hogy ha valaki valami rosszat olvas, azt megtanulja és követi. Hátha e szép sőt magasztos példának is lennének lelkes követői. Ezen gondolat vezetett e rövid cikk megírásában. Áldja az ég, hogy eredménye legyen!

Az elhalt derék férfi hamvait ma már nemcsak a család kegyelele őrizi, hanem az általános kegyelet is; adjon neki az ég csendes alvást a feltámadásig. Nemes lelkű nejeének szívjóságában pedig még igen számos éveken át gyönyörködhesünk! Oláh Károly tanácsnok.

— **Abonyi Lajos szobra.** A pestmegeyi Abonyban, mint onnan jelentik, e hó 30-án lepezik le Abonyi Lajos jeles népszínművész szobrát. Az ünnepélyen jelen lesznek a Kisfaludy és Petőfi társaságok küldöttei és számos előkelőség az irodalmi és művészeti világból. Az ünnepély Abony főterén délelőtt 11 órakor kezdődik. Lévy Mihály, a szobor-bizottság elnöke beszédet mond és ő irta meg az alkalmi költeményt is, a melyet Kiss Zsigmond szaval. Dr. Vargha Gyula, a Kisfaludy Társaság főtítkára Abonyi írói érdemeit méltatja, végül Máthé József főjegyző a város nevében átveszi a szobrot.

— **A Rhédey-család.** A Rhédey-családot, mint tudjuk, rokoni kötelékek fűzik az angol trónörököséhez. Albion trónjának örököse pedig nemhogy szégyelné a magyar főúri családdal való rokonságot, sőt kegyeletesen emlékezik meg arról. Csak nem rég bizta meg a trónörökös neje Vámbéryt, hogy nagyanyja, Rhédey grófnő sírjára alkalmas feliratot készítsen. Ez annál érdekesebb reánk, magyarokra nézve, mert ami uralkodóházunk nem oly liberális hasonló esetekben, mint a Habsburgoknál semmivel sem alábbvaló angol királyi család. Osztrák főhercegnek, vagy az uralkodóház tagjainak magyar főúri családokkal való házassági frigye ugyanis legfeljebb morgantikus házasságnak tekintetik, vagy ennél is rosszabbnak. Tudomásunk szerint egyedül az Eszterházy hercegi család tekintetik e részben kivételnek. Beszélhetne erről Lónyai grófné, bár a cseh arisztokrácia sem áll e tekintetben jobban,

hiszen a trónörökös nejétől Chotek grófnétől való gyermekei e miatt nem örökölhetik majd édes atyjuk trónját. A Rhédeyeknek egy vitás ügyét világítja meg különben a következő most megjelent nyilatkozat:

B. lapjuk egyik e havi számában A Rhédey grófi család címen Fráter Béla ur tollából megjelent közleményére ki kell jelentenem, hogy én a Rhédey nevet nem vettem fel, mivel én nagybátyám, Rhédey Gábor grófnak törvényesen örökbefogadott leánya vagyok és rokonságban az angol trónörökösével akként állok, hogy édesanyám, Rhédey Zsófia grófnő, unokatestvére volt Rhédey Claudia grófnő, Teck hercegnének, kinek férje Würtemberg Sándor herceg volt. Ugyanílyen rokonsági viszonyban állanak az angol trónörökösével Fráter Béláné született Rhédey Julianna grófnő, Wesselenyi Istvánóé báróné született Rhédey Stefánia grófnő és Horváth Ödönne báróné született Rhédey Janette grófnő. Kelt Kassa, 1905. április 8-án, Paksy Józsefné Rhédey Erzsébet.

— **A debreceni országos diák-kongresszus.** A debreceni főiskolai ifjúság a következő felhívást intézi a város közönségéhez:

Debreczen város közönségét tisztelettel kérjük fel, hogy zászlóavatásunkra és a vele kapcsolatban tartandó országos diák-kongresszusra városunkba érkező diákok elszállásolásában bennünket támogatni sziveskedjék. A ki csak teheti, fogadjon magához egy-két vendéget. A kik szállást óhajtanak adni, erről legyenek szivesek akár szóval, akár levél útján Bán István 2. theológust, mint az elszállásoló bizottság elnökét a fogadandó vendégek számának megjelölésével értesíteni. Levélbeli megkeresések Bán István címére a kollégiumba intézendők. A közönség szives jóakarátát és pártfogását kéri a főiskolai ifjúság.

— **Egylethelyiség változás.** A kereskedő ifjak társulata helyiségét és tekepályáját Kossuth-utca 23-ik szám (Angol királynő szálloda mellett) helyezte át.

— **Diákok a gázgyárban.** A debreceni felsőkereskedelmi iskola tanári kara alkalmat akar nyújtani, az intézet felsőbb osztályú növendékeinek, hogy az érettségi vizsgák előtt, illetve mielőtt a növendékek elhagynák az intézet falait, a kereskedelem és az ipar körébe vágó gyártelepek meglátogatásával, megkönnyítsék tanulmányaikat. A tanulók tegnap délután Fábian Lajos, Mór és Gedeon Béla tanárok vezetése mellett a városi légszuszgyárt és a Gebauer féle érc-koporsó gyárat látogatták meg. A diákokat mindkét gyárban, igen szivesen fogadták és megmutatták a gyár termelő képességét.

— **Debreceni perec.** A „Pesti Hirlap“-ban érdekes intimításokat közöl az udvar, a diplomácia életből „egy diplomata.“ Elmondja a többi közt, hogy a spanyol udvari illemre sokat adó király háttat fordított egy magasrangú hivatalnoknak, a mért — nagy zavarában kezét nyújtotta a királynak. Eszünkbe jut, hogy a mikor Ő Felsőge utoljára tartózkodott Debrecenben itt is érte az ilyen kéznyújtás megtiszteltetése. A nagyérdemi népünnepélyen történt, hogy a király rendkívül meg volt elégedve a dalárda énekével. Ő Felsőge a tolongó nép tömör sorfalai között átsietett a dalárda akkori karmestéréhez és elismerését nyilvánította előtte. A karmester — rettenetes zavarában — szintén kezét nyuj-

tott a királynak. Ő Felsőge pedig elmosolyodott, de — nem fordított neki háttat. Híjába, a király előtt is szerencsése van Debrecennek. Lám, a mult-kori udvari ebéden Bakonyi Samu, a magyar Stransky ugyan keményen felelt a királynak, de ő is csak mosolyát, nem pedig a háttat látta meg. Vagy inkább az a tanulság, hogy mi debreceniek csak olyanok vagyunk az udvari ebéden, mint a — népünnepen?

Nagyot változott a világ egy-két esztendő óta, még pedig igen nagyot! Ha csakugyan lesznek képviselő választások, akkor megfogjuk érni azt is, hogy gróf Dégenfeld József ur ő méltósága, az itteni ellenzék jeles vezértagja, interpellációt mond el a városi közgyűlésen a tisztviselők és a főispánok illetéktelen korteskedése és a hivatalos erőszak ellen. Egyszerűen lefogjuk nyomtatni a régi ellenzéki lapok ilyen célzatu támadásait a nemes gróf támogatására.

— **A debreceni kőműves sztrájk.** A bábaképző intézetnél az építési munkálato-
kat végző sztrájkoló kőművesek ügyében tegnap és tegnapelőtt értekezlet folyt az ipartestületnél, mely azonban mindeddig nem vezetett eredményre. A munkaadó, mint az előjelekből is látható volt nem igen hajlandó, a munkások követelésének eleget tenni, noha eljárása a közte és munkásai között fennálló szerződés szabályaiba ütközik. Ungár Mór vállalkozó ugyanis az épület felépítésének felvállaltakor írásbeli szerződésbe lépett a helybeli kőműves segédek szakegyletének vezetőségével, biztosítva a felfogadott munkásoknak 36 fillér órapénzt és kötelezte magát arra, hogy őket el nem bocsájtja, csak az esetben alkalmazhat helyettük másokat, ha iszákoskodnak vagy elégedetlenkednek, szóval nem alkalmazkodnak a szerződés szabályaihoz. Még akkor is csak úgy bocsájthatja el őket, ha a kiválasztott bizalmi férfiak jelenlétében tett felügyelztetés is hiábavalónak bizonyulna. A munkabért pedig melyért megdolgoztak, tartozik kifizetni az elbocsájtott munkásoknak. Elbocsájtani csak a hét utolsó napján, szombaton lehet őket. A munkaadó a szerződésnek ezen pontjait megszegte, mert az elmúlt héten 20 munkást elküldött, azzal okolva meg eljárását, hogy egyidejűleg kevesebb munkaerőre van szükség. Másnap azonban már új munkásokat fogadott fel az elbocsájtottak helyébe. Ez ellen természetesen tiltakoznak a munkások, mert igaz, hogy két társuk elkövetett olyan szabálytalanságot, amiért joga volt a munkaadónak azokat elküldeni, de csupán azt a két embert nem pedig huszat. A munkaadó azt állítja, hogy az eddigi munkálato-
kból kitetszőleg a munkások az ő megrovidítására hanyagul végezték munkájukat. Szerinte egy nap alatt két munkás legalább 38—40 méter lapméter területet tartozik elvégezni és más városokban a vállalatnál dolgozó munkások ezt el is végzik, ellenben az itteni elégtelenedő munkásainak munkája egy nap alatt nem tesz ki többet 32—33 lapméter területnél. Az ügyben végleges döntést a békeltető bizottság fog hozni, amely Vetéssy Béla ipar hatósági biztos elnöklété alatt 6 metser és 6 segéd békeltető bizottsági tag, valamint a munkaadó és a munkások jelenlétében vasárnap délelőtt 9 órakor tartja ülését.

— **Vonatösszeütközés a debreceni pályaudvaron.** Tegnap éjszaka csaknem végzetessé válható vonatösszeütközésnek volt színhelye a debreceni pályaudvar bejárata. Mintegy félórával a Budapest felől jövő személyvonat beérkezése előtt ugyanolyan irányból robogó gyors tehervonat mozdonyá-

Amatőr fényképezészek figyelmebe!

Rochester, Imperial, Lunær, Schleussner, Germania, Alfa, Agfa, Stafford lemezek és mindennemű Celloidin

papírok eredeti gyári árban.

A Schwartz-féle dohányzó-készlet és fényképező áruk raktárába most érkeztek friss készítményű

nak. Az összeütközés oly erővel történt, hogy mind a két gép kiugrott a vágányokból és a hasznavehetetlenségig megrongálódott. Ezer szerencse, hogy a karambol nem később történt, mert a budapesti személyvonat, amelynek ugyanazon vágányon kellett volna berobogni, bizonyára felborult volna. A személyvonat így is késett. A nyílt pályán állították meg s ott vesztegelt majd egy óra hosszat. Mikor a megsérült mozdonyokat nem tudták gyorsan a sinekről eltávolítani, a személyvonatot átterelték a kilencedik vágányra és hátulról tolták be a pályaudvarra. A baleset valószínűleg rossz váltóigazításnak a következménye.

— **Hangverseny a kath. főgymnáziumban.** A debreceni róm. katolikus főgymnázium ifjusága önképzőkörre, május 3 án segítőegyesülete javára hangversenyt rendez. A hangverseny meghívóját a rendezőség most küldi szét.

— **Meghívó.** Ehrlich József zenetanár folyó évi április 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében hangverseny-matinét rendez tanítványai haladásának bemutatása végett. — **Helyérek:** ülőhely ára 50 fillér, állóhely ára 20 fillér. — E csekély díj egészen a siketnéma intézet javára fordíttatik. Pénztárnyitás 10 órakor. — Kezdeté pontban délelőtt fél 11 órakor. — **Műsor:** 1. Rietz C. 74. mű. Vonós négyes zongora kísérettel. Előadják: Balogh Margit első hegedű, Balogh László második hegedű, Ehrlich József mély hegedű, Balogh Gábor gordonka, Balogh Irén zongora. 2. Lichner H. 111. mű 4 sz. Tulipán. Zongorán előadja: Vinnay Márta. 3. Krohn L. 88. mű 6. sz. Kis ábránd. Hegedűn előadja: Mandel Böske. 4. Handrok J. 64. mű 1. sz. Rondino Grazioso. Zongorán előadja: Balogh Margit. 5. Mazas F. Rondo hegedű duett. Előadják Nagy Endre első hegedű, Ehrlich József második hegedű. 6. Hirsch Th. 57. mű. Tavasz üdvözlés. Zongorán előadja Mandel Mariska. 7. Bloch J. 21. mű. Magyar ábránd. Hegedűn előadja Ehrenfeld Erzs. 8. Lichner H. 104. mű 1. sz. Wanderlieder. Zongorán előadja: Balogh Gábor. 9. Popp W. Le Reveil des Fleurs. Gondonkán előadja: Vásáry József. 10. Schatz Ch. 23. mű. Első Conzertino Allegro. Hegedűn előadja: Czeglédy Béla. 11. Horváth G. 33. mű 3. sz. Fantasia mignone hongroise. Zongorán előadja: Lesko Margit. 12. Rieding O. 4. mű. 2. sz. Magyar ábránd. Kék szemednek ragyogása. Hegedűn előadja: Balogh Margit. 13. Verdi-Willibald. 88. mű. La traviata. Ábránd. Zongorán előadja: Ehrenfeld Berta. 14. Dancla Ch 89. mű. Air varié Hegedűn előadja: Balogh László. 15. Erkel F. Hunyady-induló. Előadja a zenekar.

— **Tolvaj cigányasszony.** A tiszai eszei vásárra lődörgött Lakatos Pepi cigányasszony, mindenütt ott lábatlankodva, ahol legnagyobb volt a tolongás. A nagy emberáradatban valamiképpen aztán betévedt a keze P. Vigh Istvánné zsebébe és kiemelte az abban rejtőző pénztárcát, melylyel persze nyomban odább akart állni. A kis ügybe azonban beleszólt az erszény tulajdonosa is, a ki a csorelést észre vette és lármát esapott. Ennek pedig a tolvaj cigányasszonyra az a szomorú következménye lett, hogy elcsipték és beszállásolták a csendőrség fogházába.

— **Leégett ház.** A városon kívül eső téglás kertben tegnap este tűz volt. Szabó József nádfedeles háza égett le. A kerti lakók már mind aludtak. Csaknem szerencsétlenség történt, mert a házban lakó Bánházi Sándor is mélyen aludt családjával együtt és

a ház már lángban állott. A tűz egy Tóth Imre nevű ember vette észre, a ki egy rokonát volt kint a kertben meglátogatni és fel-lármázta a szomszéd lakókat, akiknek segítségével a házban levő holmik közül amit lehetett megmentettek a tűz martalékától. Ekközben a tűzoltók is megérkeztek és alig néhány perc alatt eloltották a tüzet. A tulajdonos kára biztosítás útján megtérül.

— **A nagyváradai sztrájk.** A nagyváradai általános sztrájk változatlanul tovább tart. A munkások rendszeren viselkednek, kerülnek minden összeütközést a rendőrséggel és katonasággal. Steinberg altábornagy parancsa folytán Fischer őrnagy hosszas tárgyalást folytatott Rimler polgármesterrel és a főkapitánnyal. A nagyváradai iparpártoló egyesület igazgatósága Nagyvárad összes iparosait gyűlésre hívta össze a Fekete-Sas szállóba.

— **Megölte a sógorát.** Hajdu-Nánásról írják: Nábrádi András a ref. egyházköz-ségtől 25 hold szántóföldet bérelt és abból sógorának, Csonó Sándornak is átengedett öt holdat. Nábrádi később sógorát ki akarta üzni a bérletből és a haszonbéren kívül még 40 koronát követelt tőle. Csonó a szerződéshez tartotta magát és a követelt pénzt nem akarta neki megfizetni. Az indulatos természetű Nábrádi 12-én este késsel támadt sógorára saját lakásán, hogy fizetésre kényszerítse. A megtámadott egy vasvillával védekezett és védekezés közben sziveszurta Nábrádit, aki szörnyethalt. A gyilkos azonnal jelentkezett a hatóságnál. Nábrádinak 5 gyermeke maradt árván.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Özv. Veres Jánosné ev. ref. 82 éves, Csordás Lajosné ev. ref. 25 éves, Bodnár István ev. ref. 59 éves, Cucár Györi József r. kath. 17 éves, özv. Vértési Józsefné r. kath. 77 éves, Bakó Károly r. kath. 49 éves, özv. Boeskey Istvánné ev. ref. 66 éves, Bérei Sándor ev. ref. 43 éves.

— **Tragikus halál.** Egy rokonszensev uriember tragikus haláláról értesülünk. Hutiray Béla az Első Magyar Biztosító Társaság felügyelője ma reggel 54 éves korában váratlanul elhunyt. Hutiray 8 nappal ezelőtt meghült. Otthon maradt, gyógykezelték, de az orvosi segítség mit sem használt, mert orbáncot kapott és ma reggel meghalt. Halála általános és mély részvétet keltett. Temetése vasárnap délután lesz a Magossutcai gyászaházban. Hutiray Béla halálát még tragikusabbá teszi az az eset, hogy unokatestvére Hutiray L. Ferenc a gróf Károlyi uradalom intőztje tegnap 61 éves korában elhunyt. Hutiray L. Ferencet holnap délelőtt helyezik örök nyugalomra Debrecenben.

— **Öngyilkos péksegéd.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy egy Balogh István nekü péksegéd öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen ember tegnap délben a közkórházban kiszervengett.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirkatban.

— **Miklósné és Tsa.** bőrdő (koffer) gyára Debrecen Piac u 26. sz. a nagyrafik mellett. Állandóan nagy raktárt. mindenféle

saját gyártmányu utazó kofferekben, kézi kofferekben, piaci és iskolai táskákban elfogad minden e szakmába vágó megrendeléseket és javításokat, a legpontosabban és legolcsóbb árak mellett.

— **Husvétii öntözők, tojások** finom illatszerek és legszebb ajándék tárgyak beszerzésére előnyösen ajánljuk *Mentze Henrik* újdonságok áruházat.

— **Naponta friss érkezési tea és főző vaj.** Kertész Sándor fűszerkereskedésében Kossuth utca.

— **Alkalmi vétel folytán:** 55 krajcártól kezdve kaphatók jó minőségű fiu kalapok és 85 krajcártól kezdve kaphatók 9j minőségű férfi kalapok, ingek, nyakkendők, sétabotok, gyermekjátékok és számtalan eikkek fél áron; Miklósné és Társa bazárüzletében, nagytőzsde mellett.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Április 15. Szombaton: Vájlunk el. Vigjáték.

Április 16. Vasárnap d. u. Emigráns. Korrajz. Este János vitéz. Daljáték.

Április 17. Hétfőn: Ifjuság. Színmű.

* **Színházi hírek.** Szombaton kerül színre Sardou és Najac 3 felvonásos vigjátéka a Vájlunk el. Hahnel Aranka, Püspöky Rózi és Sebestyén Géza bucsujával. A vigjáték főbb szerepeit Hahnel Aranka, Arday Ida, Püspöky Rózi, Sebestyén Géza, Csontos Gyula, Szilágyi Aladár és Virágháty Lajos játsszák. A szombati előadásra a zenekar fel lesz emelve s pótszékkel lesznek betéve. A János vitéz vasárnap esti előadása 7 órakor kezdődik.

TAVIRATOK.

Strossmayer temetése.

Djakovár, ápr. 14. Rendkívül sok idegen érkezett. A város túl van zsúfolva, idegenekkel. Chavrak osztályfőnök a kormány képviselőjében ma reggel érkezett Mihajlovics főispán kíséretében. Több száz koszoru érkezett, többek között Csehországból, Krajnából és Dalmáciából. A koporsó tegnap óta a székesegyházban van ravatalon. Ma reggel érkezett a prágai és zágrábi városi tanács küldöttsége. A székesegyház előtt levő teret a rossz idő dacára is sok nép lepi el. Azt híresztelik, hogy az elhunyt püspök vérokonni meg szándékoznak támadni a végrendeletet.

Körber volt miniszterelnök botránya.

Bécs, április 14. A bécsi esküdtzsek óriási érdeklődés mellett ma tárgyalva lovag Guttman Miksa pörét, melyet a Zeit című újság szerkesztője ellen indított. A lap ugyanis megírta, hogy lovag Guttman nagyobb összeget ígért Körber volt miniszterelnöknek, ha a bárói címet megszerzi neki. A tárgyaláson tanuképen Körber dr. is kihallgatták. Guttman ügyvédje kijelentette, hogy Körber és a többi tanu eskü alatti vallomással kiderült a Zeit közleményének alaptalansága s így a vádat visszavonja. Vádlottak bizonyítani akarták ártatlanságukat, de az elnök a vád elejtése után nyomban kihirdette a felmentő ítéletet.

A m. t. Hölgyközönség

beesés figyelmébe ajánljuk a tavaszi idényre megérkezett dus választéku kivágot átkapcsoló, oldalgombos cipőújdonságainkat. Tisztelettel

Neumann Testvérek
Tisza-palotában.

Pontos és előzékeny kiszolgálás biztosított.

A japán orosz háború.

London, ápr. 14. A Daily Telegraph arról értesül Tokióból, hogy azt a híresztelést hogy hét japán hajó elsüllyedt, hivatalosan teljesen valótlannak jelentik ki. Okuma gróf volt miniszterelnök egy beszélgetés során kijelentette, hogy Oroszországtól a távol Keleten minden harcászati erőt el kell vonni és nem szabad megengedni, hogy Kína vagy Japán partjain hajóhadakat tartson. Port-Arthurnak, Vladivosztnak és Szahaliennak ismét Japán tulajdonba kell kerülniök, mert régi jogon ez oroszországhoz tartoznak.

London, ápr. 14. A Daily Mail jelenti Hongkongból, hogy a Nagyvezér jelentése szerint két japán cirkáló kedden éjjel a Rock-foknál néhány mértföldnyire Hongkongtól délre, teljes gőzzel, eloltott lámpákkal déli irányban látta tartani.

Büntetés elől a halálba.

Apatin, ápr. 14. Brettréger Ferenc bács-szent-iváni 18 éves parasztleány, gazdag szülők egyetlen gyermeke, tegnap délután a padlás gerendájára felakasztotta magát, mivel ma az apatini járásbírósnál egy koresmai verekedés miatt meg kellett volna jelennie és anyja esekély hat forint büntetést nem akart érte kifizetni. Mire észrevették, már meg volt halva.

Kivégzett japánképek.

Pétevár, április 14. Wladivosztkból jelentik, hogy ott tegnap öt munkás ruhába öltözött japán tisztet elfogtak. Az illetőkről kiderült, hogy kémkedni jöttek és ezért a rögtönítelő bíróság ítélete folytán kivégezték őket.

Árviz veszedelem Temesvárott.

Temesvár, április 14. A Béga csatorna vize tegnap óta rohamosan emelkedik. Temesvár és környékét árviz veszedelem fenyegeti. A hatóság készenlétben van.

Elhunyt feltaláló.

Páris, ápr. 14. Renard ezredes, az ismert feltaláló és a moudoni katonai légbajóállomás igazgatója, tegnap este meghalt.

Kőmives sztrájk.

Csongrád, ápr. 14. A kőmivesek sztrájkba léptek és ezt tegnap küldöttség útján hivatalosan is bejelentették a főszolgabírói hivatalban. Követelésük, hogy a minimális bér óránként 32 fillér és a munkaidő hat óra legyen, holott az építővállalkozók a legmagasabb bért 32 fillérben akarják megállapítani. Egy vállalkozó Mindszentről hozott munkásokat, de a mint ezek a sztrájkról értesültek, abbahagyták a munkát és visszautaztak Mindszentre.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, április 14. Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő sorsjegyeket huzták ki:

10,000 koronát nyertek: 30988 33320.
5000 koronát nyertek: 3465 10166.
2000 koronát nyertek: 4355 14308 15496
16114 16210 17845 21435 22090 80694 31419
32869 37748 46278 53540 60936 62747 73601
75387 92446 98169.

Budapesti gabona tőzsde.

(Déli zárlat.)

Buzakinálat mérsékelt, vételkedvesekély. Tartott irányzat mellett 10,000 métermázsa

került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek tartottak. Idő: szép.

Buza áprilisra	17.36—36.
„ májusra	17.38—40.
„ októberre	16.48—50.
Rozs áprilisra	14.50—52.
„ októberre	13.36—38.
Zab áprilisra	13.80—82.
„ októberre	11.70—72.
Tengeri májusra	14.92—94.
„ júliusra	14.56—58.
Repece augusztusra	23.50—70.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Királysértő szabósegéd. Azt találta kiáltani berugott állapotában Pásztor József szabósegéd, hogy „h... t a király!” Az már bizonyos, hogy ha tudta volna, hogy ezért a kijelentésért még a törvényszék elé is fog kerülni nem harsogta volna utca hozszozat. Dehát azt állítja, hogy kegyetlenül be volt akkor rugva, azt sem tudta, hogy fia e vagy lány. A múlt év december havában történi ez a kis eset vele, valamelyik kis koresmában sokat betalált szedni a jóféle nyakolajból és a Csapó utcán hazafelé igyekeztében torkaszakadtából ordította, hogy huncut a király, fel kellene akasztani a veres huncutot, én lennék a hóhérja! Miközben kezével dühösen markoláza a zsebében szerényen meghuzódó gyilkos szerszámot, az ollót. A derék szabónak ezen elvi kifakadásai nem találtak viszhangra, az utcán járólókban, de különösen nem a sarki rendőrből, aki még rendre utasította sőt a nevét is felírta. Ily módon és ebből kifolyólag gyűlt meg aztán a baja a törvényszékekkel, mely tegnap tartotta ügyében a tárgyalást. A vádlott szabó erősen tagadta, hogy ő a király személyét megsértette volna, hanem két tanu vallomása ellene bizonyított. Ennek alapján a törvényszék bűnösnek mondta ki a királysértésben és elítélte 20 korona pénzbüntetésre. Az ítéletben a vádlott megnyugodott.

§ Tolvaj iparossegédek. Foglalkozás nélkül csavarogtak a múlt hónapban Papp Sándor és Kulin Ferenc lakatossegédek. Minthogy pedig ezen reájuk nézve pötyögős állapot miatt a pénznek nem voltak valami

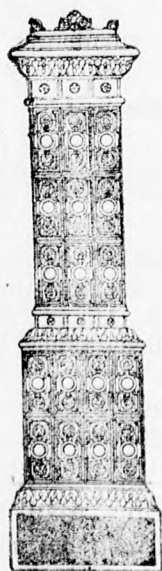
bővében, hát nagyon felkopott az álluk. Ennek oka minden mástól eltekintve az, hogy a mindennapi jóllakáshoz szükséges költség mellett a két legény elitta volna Dárius kincsét is. Ez a rossz szokásuk tényleg le őket az egyenes utról és idézte elő balvégzetüket. Mint lakatos segédeknek mesterségükhöz tartozik a kulcsesimálás. A mesterségnek ezt az ágát nagyon kedvelték is, amit bizonyít az a körülmény, hogy mindig hordtak magukkal egész kulcsesimót, melynek aztán úgy igyekeztek hasznát venni, hogy egyes kiszemelt üzletek ajtaját felnyitották vele. A legutóbbi ilyen műveletet Kiss Gergely helybeli hentesmester boltjánál gyakoroltak egymásután két ízben, egyik alkalommal sem hagyták érintetlenül az üzleti pénztárt. A két derék mesterlegény még többször is megpróbálta ezután ismert vágyainak kielégítését. — de a szerenese már harmadizben nem kedvezett nekik. — Kiss Gergely hentesmester ugyanis rájött a bűnös manipulációra nem találta rendjén valónak, de Elméletlenségében még azzal is honorálta őket, hogy az ügyet a törvényszék elé terelte, mely abban tegnap tartotta meg a tárgyalást és a megkárosított hentesmesternek elégtételadásképpen Papp Sándort 7 havi, Kulin Ferencet pedig 1 havi börtönre ítélte. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak.

NYILTÉR.

száraz és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin.
a bőrt fehérré
és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

egy felhőtlen, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . álltal legjobb eredménnyelhasznált.

Eperjesi cserép kályhák

=== e ösmert legjobb minőségben: ===
továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, — épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek mérlegek
revolverek és peronospora fecskendők

nagyválasztékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula

vasüzletében,

a „BIKA” szálloda mellett.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál leg-
obb eredménnyel használtatván, gyengéden hashaj-
jók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette
oly ártalmatlan, mint a pilulák a

Székszerűség

Legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjük
végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs
ny 8 db dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor-

2-45 kor, előleges beküldése mellet
egy tekercs bérmentve küldetik.

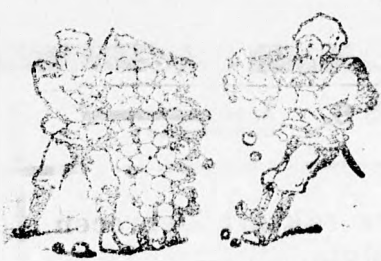

Utazásoktól különösen óvakod-
junk. Kérjük határozottan
Óvás! Neustein Fülöp hashajtó labdacsoi. Va-
lődi csak, ha minden doboz törvénytleg
bejegyzett védjegyünkkel piros fekete
nyomatásban „Szent Lipót” és Neustein
Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényezékileg védett csomagjaink
aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLOP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerész, Bécs,
Plankeng. 6, **Kapható:** Debrecen: Balzs. Ó. Füleki P
Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnak, Tóth B
ó gyógyszerész utasánál.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
men fedezi

**1. Küköllömenti
Első Szőlőtelep-telep.**

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küköllömege
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek.—Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a
„TRIAS” 31 3—

2—3 napi lefekszendéssel a folyást utóhaj-
és fájdalom nélkül felelősség mellett meg-
szünteti. A legrégebb s legelhangyoltabb
folyásban szenvedők is biztos gyógyulást
remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek
3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve
küldetik. Feekszendők külön 1 korona. —
Raktár Budapesten Török József gyógy-
szertárában Király utca 12 és a legtovább vidéki
gyógyszertárban. — Titoktartás mellett
küldi a készítő is Papp gyógyszerész Tisza-
szentimrén Főutca 101 szám.

Óriási szerencse Töröknek!!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez.
Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több
nyereményt fizettünk ki nagyraecsuült vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban**
a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá
100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000, több **15,000, 10,000**
koronás és ezeken kívül még sok egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legsélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110,000** sorsjegyre **55,000** pénznyeremény
magyar osztálysorsjátékban ismét **55,000** jut és összesen
14 millió 459,000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét! Mindenki kísérelje meg szerencsését
azon számmal, mely neve avagy csa-
ládtagjainak neve mellett áll.

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Ádám 982	Cecília 88156	Gellért 72690	János 82957	Manó 82259	Salamon 2895
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 82849	Jenő 82245	Marcel 2881	Samu 1979
Adólar 12302	Daniel 2778	Gergely 88216	Jolán 2877	Margit 7280	Sándor 1770
Adolf 20422	David 5637	Géza 2797	Józsa 12280	Mária 17707	Sári 22019
Agnes 24242	Denes 12426	Gizella 5649	Józsa 12280	Márkus 22014	Serolta 24029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gasztáv 18151	József 21432	Mártha 24093	Sebestyén 24289
Alejár 28818	Domokos 20906	György 21146	Judith 23095	Márton 24274	Simon 40746
Albert 44890	Dóra 24258	Győző 23018	Juliska 23958	Matiid 40705	Szeréna 57716
Alfréd 50119	Dorotea 20529	Gyula 24268	Kálmán 40182	Mátyás 56693	Taksony 59575
Ákos 72618	Edith 56410	Hedwig 20638	Karolina 56572	Melánia 59564	Tamás 80973
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56528	Károly 59505	Menyhért 80919	Taszió 85022
Ámbros 82815	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72643	Mihály 83096	Terus 83300
Ándor 83506	Ede 82836	Henrik 72633	Kazimér 82959	Miklós 83273	Tibor 2889
Ándras 83509	Elmer 83161	Hermann 82954	Kelemen 82246	Miksa 2890	Tihamé 8604
Anna 1948	Emil 83320	Hermína 82217	Klára 2874	Miksa 7288	Timon 18632
Antal 1817	Emma 2784	Milla 2799	Klotild 7266	Mór 17738	Tivadár 22027
Aranka 20983	Endre 5641	Embert 6814	Kornel 16863	Márta 22016	Tóbiás 24035
Arnand 22514	Erdő 12433	Figo 13154	Kornelia 2062	Nándor 24014	Urban 24295
Arnold 23248	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kriszta 23097	Nandisz 24279	Valéria 40789
Arpad 28828	Erwin 25097	Ipolyka 23677	Krisztina 23835	Olga 40785	Vazul 58012
Arthur 44899	Eva 21259	Janka 24274	Lajos 40486	Oliver 57098	Vendel 59586
Aurél 59142	Erzsébet 56473	János 20047	László 56478	Orsolya 80974	Viktor 80974
Bálla 72615	Ezter 56471	Ilona 56532	Laura 59533	Osztár 80458	Viktória 83047
Balázs 82826	Etel 50133	Iliás 59168	Ótto 72674	Péter 83008	Vilbald 83292
Bálint 82826	Fabian 72625	Ilma 72639	Leonart 52362	Ódón 82821	Vilma 22016
Barnabás 82811	Félix 82827	Ilona 82955	Lanka 82955	Pál 2892	Vilmos 8618
Beia 2749	Ferdinánd 82215	Imre 82225	László 2879	Paula 7200	Vince 18655
Benedek 5498	Ferenc 83551	Ince 2875	Leónia 7278	Petronella 17740	Virgil 22029
Bornát 12424	Flóra 2792	Ipoly 6132	Lidia 17550	Péter 22017	Zoltán 24044
Berta 20978	Francoiska 5642	Iren 13223	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Bertalan 22524	Frida 12435	Irma 21148	Lőránt 38100	Pista 24288	Zsófia 42270
Bianka 82821	Frigyes 21111	István 23692	Lothár 24873	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Bódog 28836	Fülöp 28009	Isabella 24354	Lorinc 40702	Regina 87286	
Bogdán 56373	Gábor 24263	Isidor 40463	Ludmíl 56637	Richard 59573	
Borbála 59145	Gabriella 29541	Iván 58556	Luiza 59556	Róbert 80639	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59293	Malvin 78133	Rózsika 83020	
Brunó 82834	Gedeon 59164	Janka 72644	Manfréd 82975	Rudolf 83296	

A legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona

Továbbá 1 jutalom **600,000**, 1 nyer. **400,000, 200,000, 2 a 100,000, 1 a 90,000,**
2 a **80,000, 1 a 70,000, 2 a 60,000, 1 a 50,000, 40,000, 5 a 30,000, 3 a**
25,000, 8 a 20,000, 8 a 15,000, 36 a 10,000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy f. —.75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy f. 1.50 vagy K 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ „ 6.—; 1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében
küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesors-
jegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 23-ig
bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ÉS TSA

bankháza Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.
II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság

I. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, költelezvényekre, értékpapírokra árukra-

Óvadékkölcsönöket ad bérloknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyveskére és folyószámlára **a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatoztatás véget vesz és elad** mindennemű **értékpapírt és ércpénzt,** valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Május 1-én feloszlik

a Piac-utca 7. Vecsey-ház alatti fiók

üzletünk. A még raktáron levő Lovass

és Ladányi csódtömegből visszamaradt

divatárakat becsáron áron alul adjuk el.

Női ruhaszövetek, selymek, csip-

kék különösen nagyon előnyösen beszerezhetők.

Donogan és Somossy

állandó főüzlet, Kistemplombazár.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakomány

kétszer főzött

lenolaj kencét

különként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsátom. — Tisztelettel

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és kence-nagykereskedő.

Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

Nyló virágok, esokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb **vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat** és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Blatner Gyula

üveg, porcelán, tükör és lámpa raktára Debrecen Főtér, 42. szám. Lamprecht-palota.

Nagyraktárt tartok karlsbadi porcelán edényekből u. m. ét, tea és kávéservizekből, Bor, víz és liguör üveg készletekből Óriási választék diszes asztali és függő szalon lámpákból, melyet mélyen leszállított árban boesátok eladásra.

Mindennemű diszműáru u. m. vázák porcellán figurák khina ezüst tárgyak, gyári áron alul árusítom ki.

Minden vevőm 10 korona bevásárlás után ingyen kap bármilyen átadott fénykép után egy élet nagyságu olaj festmény utánzatu képet csupán

a diszes papirkeretért kell 3 koronát fizetni.

Pontos és figyelmes kiszolgálás. — Tulfizetés kivan zárva.

Tisztelettel

BLATNER GYULA

Debrecen, Főtér, 42. szám. Lamprecht-palota.

Legrégibb épület és Portalüvegezési vállalat.

Alapítva 1801. évben.

Képkerekek a legegyszerűbtől a legdiszesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.